

Y Stori Hyd yn Hyn...

Cafodd Grŵp Cadwraeth Henllan ei ffurfio tua diwedd y llynedd, o ganlyniad i un o fentrau Sefydliad y Merched Henllan a thrwy nawdd caredig gan Cadwyn Clwyd, yr Asiantaeth Datblygu Gwledig. Eleni, penderfynwyd canolbwyntio ar geisio helpu gwenyn mêl, gan eu bod yn prysur ddiplannu.

Cynhalwyd ein digwyddiad cyntaf fis Ionawr – sef dangos ffilm o'r enw 'The Vanishing of the Bees' – a bu'n llwyddiant ysgubol. Rydym wedi bod yn lwcus iawn o gael chymorth arbenigol yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru i ymgynghori a threfnu digwyddiadau.

Plannu 180 o friallu Mair yn y fynwent oedd ein digwyddiad 'ymarferol' cyntaf. Mae pob un yn dod yn eu blaenau'n ardderchog. Hefyd, mae nifer o bobl wedi mynychu gweithdai'n sôn am impio coed ffrwythau a chynllunio gerddi, ac mae gwaith eisoes wedi dechrau ar drawsnewid darn o dir y tu ôl i Sefydliad yr Eglwys yn gynefin gwych i wenyn ac yn amwynder cymunedol. Ymhellach, mae mwy o bethau wedi'u plannu, diolch i'r help a gawsom gan staff a disgyblion Ysgol Henllan. Yn y rhan fwyaf o'r digwyddiadau, mae planhigion amrywiol yn cael eu rhoi'n rhad ac am ddim i'r rhai sy'n cymryd rhan.

Yn ystod ein gweithgaredd diweddaraf, aethom ati i arolygu'r gwenyn sydd i'w cael o amgylch y pentref. Bydd yr arolwg yma'n cael ei ailadrodd y flwyddyn nesaf, er mwyn inni allu cymharu'r canlyniadau.

Hefyd, rydym wedi cael llawer o sylw gan y cyfryngau.

Ac fel y gwelwch yn ôl y rhaglen, y dechrau'n unig yw hyn!

The Story So Far...

The Henllan Conservation Group was formed late last year as the result of an initiative by the Henllan Womens' Institute and funding kindly arranged by the Welsh rural development agency, Cadwyn Clwyd. This year we are focusing particularly on means to help arrest the alarming decline in honeybees.

Our first event in January was a highly successful showing of the film 'The Vanishing of the Bees'. We have been fortunate to obtain, as our consultant and event organiser, the expert services of the North Wales Wildlife Trust.

Our first 'practical' event was the planting of 180 cowslips in the churchyard. All are doing well. There have been well-attended workshops on fruit-tree grafting and garden planning, and work has begun on transforming an area of ground behind the Church Institute into a bee-friendly habitat and community amenity. Other planting has been carried out with the help of the staff and pupils of Ysgol Henllan. A feature of most of our events are the free plants of various kinds given to those taking part.

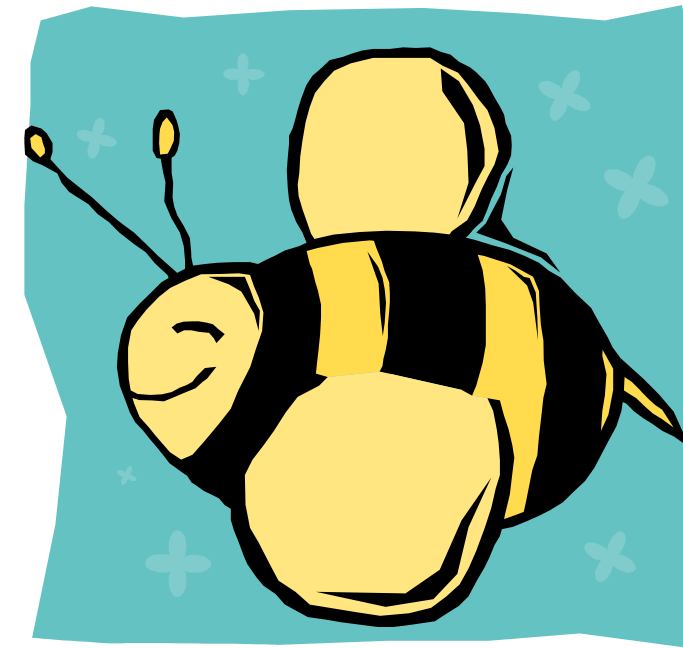
Our latest activity was a survey of bee species around the village. This will be repeated next year as a comparison

We have had a good deal of favourable media coverage as well.

And this, as we hope you will see from this programme, is just the beginning!

Prosiect Gwenyn Henllan

Henllan Bee Project

Rhaglen o ddigwyddiadau di dâl a gweithdai

Programme of free events and workshops

ANGEN GWENYN AR BAWB!

Mae un rhan o dair o'n bwyd yn dibynnu ar wenyn i gario pail, ac mae'r un peth yn wir am lawer o'n blodau gwyllt.

Henllan yn gweithredu

Mae gwenyn yn hanfodol er mwyn cynhyrchu bwyd, ond maent yn diflannu. Nod **Prosiect Gwenyn Henllan** yw helpu gwenyn a chreaduriaid eraill sy'n trosglwyddo pail i oroesi. Hefyd fe allwn eich cysylltu â phobl a all rannu perchnogaeth gwch gwenyn ar dir rhywun arall. Mae hyn yn siawns dda i fagu ffrindiau gwaith!

Digwyddiadau, gweithdai a gweithgareddau yn y gymuned

Ymunwch â ni. Am fanylion/ gwybodaeth diweddaraf/ archebwch

ffoniwch

01352 810469 / 07764 897409

ewch i

henllan.com

neu

northwaleswildlifetrust.org.uk

a darllenwch y wybodaeth ar yr hysbysfwrdd yn **Swyddfa Bost Henllan**. Ble bydd angen archebu lle, Rhoddir blaenoriaeth i drigolion lleol.

1. CYFLWYNIAD I GADW GWENYN

Nos Gwener 25^{ain} Mehefin 3-5pm (sesiwn tu allan)

Pen Parc Llwyd, Henllan

Gwisgwch siwt i weld cwch gwenyn (dim yn addas i blant o dan 11) a

7- 9pm (sesiwn y tu fewn)

Cyflwyniad ar gadw gwenyn gyda'r adnabyddus Geoff Critchley

Rhaid archebu lle

2. COED FFRWYTHAU A GWENYN. TOCIO AC IMPIO

Nos Iau 22^{ain} Gorffennaf

7-9pm, Ysgol Henllan

Cyfle i gael coeden ffrwythau am ddim, a dysgu cyfrinach tocio yn yr haf.

Rhaid archebu lle

3. HELPU I GREU HAFAN I BOBL AC I WENYN: GARDD WENYN Y NEUADD

Dydd Sadwrn

24^{ain} Gorffennaf, 2-4pm

Neuadd yr Eglwys

Clirio isdyfiant, gwneud llwybrau a phlannu planhigion addas i wenyn. Hwyl a lluniaeth i bob oedran.

4. CREFFTAU BWYEILL A SGILIAU COED I RAI

11-19 OED

Dydd Sadwrn 1^{af} Awst

2-4pm

Neuadd yr Eglwys

Prynhawn o ddysgu sut i ddefnyddio bweyll, bitwgau ac offer traddodiadol eraill.

Rhaid archebu lle

5. GWENYN YN 'STRAFAGANSA HENLLAN

Dydd Sadwrn 14^{eg} Awst

Ymwelwch â'n stondin i ddysgu am wenyn ac sut i'w helpu.

(Codir tâl mynediad ar gyfer y 'Strafagansa).

6. GARDDIO I DDENU GWENYN

Nos Iau 9^{fed} Medi, 7-9pm

Ysgol Henllan

Paratoi at y gaeaf a'r flwyddyn nesaf. Blwch nythu ar gyfer cacwn ar gael am ddim.

Rhaid archebu lle

7. RHEOLI TIR FFERMIO AR GYFER CREADURIAID SY'N PEILLIO

Nos Iau 30^{ain} Medi, 7-9pm

Ysgol Henllan

Gweithdy yn dangos sut i annog y gweithwyr di-dâl hyn i weithio ar eich fferm.

Rhaid archebu lle

8. DIWRNOD AFALAU HENLLAN

Dydd Sadwrn 30^{ain} Hydref

2-4pm, Neuadd yr Eglwys

Dewch i ddathlu'r ffrwythau sydd wedi'u gwneud gan wenyn Henllan. Gwasgu afalau, twco afalau, cystadleuaeth y darn hiraf o groen afal a llawer mwy.

9. COED FFRWYTHAU A GWENYN: TOCIO YN Y GAEAF

Dydd Sadwrn 20^{fed} Tachwedd

Lleoliad i'w gadarnhau

Gweithdy ymarferol yn ymdrin â thocio coed ffrwythau yn y gaeaf i annog iechyd a thwf y flwyddyn nesaf. Matiau diod wedi eu gwneud o bren afalau ar gael am ddim.

Rhaid archebu lle

10. PROSIECT GWENYN HENLLAN; Y GORFFENOL A'R DYFODOL - ADOLYGIAD

Dydd Sadwrn 15^{fed} Ionawr

3-4pm, Neuadd yr Eglwys

Cyfarfod agored i adolygu'r prosiect a gwneud cynlluniau ar gyfer y dyfodol. Croeso cynnes i bawb, oherwydd ar ôl yr adolygiad cynhelir...

11. RHIALTWCH CYMUNEDOL!

Dydd Sadwrn 15^{fed} Ionawr

4-6pm, Neuadd yr Eglwys

Dewch i ddathlu'r hyn a gyflawnwyd gan y gymuned y llynedd er budd y gymuned a'i gwenyn, ac edrych ymlaen at y dyfodol mewn diwrnod o rialtwch traddodiadol â digon o hwyl a gemau.

WE ALL NEED BEES!

One third of our food depends on bees for pollination and so do many of our wildflowers.

Henllan is taking action

Bees are essential for our food production and they are disappearing. The **Henllan Bee Project** aims to support the survival of bees & other pollinators. We can also put people in touch to share ownership of a hive, or to keep a hive on someone else's land. It's a great opportunity to forge working friendships!

Fun events, workshops and community action

Come along and join us. For information/ updates/ bookings

phone

01352 810469 / 07764 897409

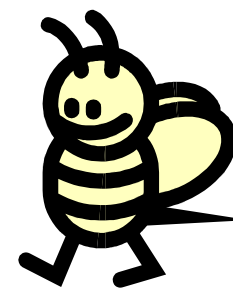
or visit

henllan.com

or

northwaleswildlifetrust.org.uk

or check the information on the **Henllan Post Office** notice board. Where booking is essential priority will be given to local residents.

1. AN INTRODUCTION TO BEE KEEPING

Friday 25th June

Pen Parc Llwyd, Henllan

3-5pm (outdoor session)

Suit up to see a real bee hive! (not suitable for children under 11 years) and

7-9pm (indoor session)

An introduction to keeping bees with the renowned Geoff Critchley.

Booking essential

2. FRUIT TREES AND BEES: PRUNING AND BUDDING

Thursday 22nd July, 7-9pm

Ysgol Henllan

Take home a free fruit tree.

Learn the secrets of summer pruning.

Booking essential

3. HELP CREATE A HAVEN FOR PEOPLE AND BEES

Saturday 24th July, 2-4pm

Church Institute

Clearing undergrowth, making paths and planting bee-friendly plants. Fun and refreshments for all ages.

4. AXE CRAFT AND WOODLAND SKILLS FOR 11-19 YEAR OLDS

Saturday 1st August, 2-4pm

Church Institute

An afternoon of learning to use axes, bill hooks, and other traditional tools.

Booking essential

5. BEES AT THE HENLLAN EXTRAVAGANZA

Saturday 14th August

Visit our stand to learn about bees and how to help them.

(An entrance fee applies to the Henllan Extravaganza).

6. GARDENING FOR BEES

Thursday 9th September

7-9pm, Ysgol Henllan

Getting ready for winter and next year. Take home a free bumblebee nest box.

Booking essential

7. MANAGING FARMLAND FOR POLLINATORS

Thursday 30th September

7-9pm, Ysgol Henllan

A workshop showing how to encourage these free workers to work on your farm.

Booking essential

8. HENLLAN APPLE DAY

Saturday 30th October, 2-4pm

Church Institute

Come along and celebrate the fruit that Henllan's bees have made. Apple pressing, apple bobbing, longest peel competition and much more.

9. FRUIT TREES AND BEES: WINTER PRUNING

Saturday 20th November

2-4pm

Venue to be confirmed

A hands on workshop showing how to winter prune your fruit trees to encourage health and vigour next year. Take home some apple wood drinks coasters.

Booking essential

10. HENLLAN BEE PROJECT: THE PAST AND THE FUTURE - A REVIEW

Saturday 15th January 3-4pm

Church Institute

This is an open meeting to review the project in a structured way and make plans for the future, all are welcome and it will be followed by...

11. COMMUNITY WASSAIL!

Saturday 15th January

4-6pm, Church Institute

Come and celebrate the past year's work by the community for the community and its bees and look forward to the future with a traditional wassail and fun and games.

